

Kod przedmiotu

MK2_01

Nazwa przedmiotu

Akompaniament liturgiczny z improwizacją

Kierunek

Muzyka kościelna

Typ studiów

Studia stacjonarne

Wymagania wstępne

Wymagania wstępne sprecyzowane są w *Informatorze dla kandydatów na I rok studiów*

Wymagania końcowe

Gra liturgiczna podczas mszy świętej oraz nabożeństw w Kościele rzymskokatolickim (akompaniament organowy oraz formy improwizowane);

Cele przedmiotu

- doskonalenie, w oparciu o uzyskaną wiedzę na studiach I stopnia, praktycznej nauki harmonizowania
- doskonalenie i nauka różnych form akompaniamentu liturgicznego
- poznanie nowych i doskonalenie już znanych form improwizacji organowej
- udoskonalenie warsztatu pracy muzyka kościelnego (jako organisty) w Kościele rzymskokatolickim – przygotowanie absolwenta do podjęcia pracy w zawodzie

Treści kształcenia

- W zakresie akompaniamentu liturgicznego:
 - praktyczna harmonizacja c.f. w czterogłosie w następujących układach: 3 gł. manual + pedał, z wydzielonym c.f. w sopranie, tenorze/alcie, basie, (również z c.f. w pedale jako głos sopranowy)
 - harmonizowanie w oparciu o powyższe wzorce: pieśni, części stałych i zmiennych mszy św., aklamacji i odpowiedzi, a także śpiewom właściwym poszczególnym nabożeństwom: gorzkie żale, nieszpory, koronki, litanie i in.
- W zakresie improwizacji organowej:
 - doskonalenie poznanych na studiach I st. form: bicinium, tricinium, preludium chorałowe (2-3 gł. z c.f. w sopranie, partita), toccata barokowa, fughetta,
 - poznanie i doskonalenie nowych form: partita chorałowa o fakturze 3-4 gł, trio, fuga, fantazja romantyczna, toccata o estetyce XIX/XX wieku, form swobodnych (medytacja, adagio, andante cantabile itp.)

Zamierzone efekty uczenia się

Po ukończeniu cyklu nauczania przedmiotu akompaniament liturgiczny z improwizacją na studiach II stopnia absolwent:

w zakresie wiedzy (student zna i rozumie:)

MK_W05	szczegółowe zasady niezbędne do tworzenia różnego typu akompaniamentów liturgicznych oraz improwizacji poszczególnych form muzycznych
MK_W06	w sposób gruntowny zna repertuar w zakresie śpiewów liturgicznych

MK_W08	wzorce leżące u podstaw kreacji artystycznej, umożliwiające swobodę i niezależność wypowiedzi artystycznej
MK_W09	zasady tworzenia prac artystycznych (w tym improwizowanych) i kreowania działań artystycznych o wysokim stopniu oryginalności na podstawie wiedzy o stylach muzycznych i tradycjach twórczych i odtwórczych
MK_W11	wzajemne relacje pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów
MK_W13	zasady stosowania technik improwizatorskich w ramach zadań akompaniamentu liturgicznego
MK_W14	szczegółowe zasady umożliwiające swobodną improwizację w różnych stylach, z wykorzystaniem różnych technik kompozytorskich

w zakresie umiejętności (student potrafi:)

MK_U01	wykorzystywać wysoce rozwiniętą osobowość artystyczną umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych, oryginalnych koncepcji artystycznych w zakresie akompaniamentu liturgicznego i improwizacji
MK_U02	stosować wiedzę dotyczącą elementów dzieła muzycznego i wzorców budowy formalnej utworów do wyrażania własnych koncepcji artystycznych form improwizowanych
MK_U03	na bazie doświadczeń związanych z studiami pierwszego stopnia budować szeroki zakres wypowiedzi muzycznej prezentowanego akompaniamentu liturgicznego i improwizacji
MK_U04	swobodnie ukazywać i interpretować różne style muzyczne w prezentowanych (historyzujących) formach improwizowanych i jednocześnie doskonalić się w jednym wybranym stylu
MK_U06	kształtować i tworzyć muzykę w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego
MK_U07	improwizować na bazie wykonywanego utworu (pieśni), wykorzystywać materiał tradycyjnego repertuaru liturgicznego jako bazy dla przemyślanych, rozbudowanych i spójnych kreacji
MK_U08	korzystać z umiejętności warsztatowych i rozwijać je w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych oraz stosować efektywne techniki ćwiczenia tych umiejętności, umożliwiające ciągły ich rozwój przez samodzielną pracę
MK_U09	funkcjonować w różnych formacjach zespołowych i współdziałać z innymi artystami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym
MK_U10	dogłębnie rozumieć i kontrolować aspekty wykonawstwa instrumentalnego w tym biegle transponować przebiegi melodyczno-harmoniczne
MK_U12	w sposób odpowiedzialny podchodzić do publicznych występów związanych z prezentacjami akompaniamentu i improwizacji w ramach liturgii i koncertów,

w zakresie kompetencji społecznych (student jest gotów do:)

MK_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści
MK_K02	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
MK_K03	Inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego oraz podejmowania inicjatyw społecznych
MK_K05	Odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych
MK_K06	inspirowania i organizowania procesu doskonalenia umiejętności warsztatowych innych osób
MK_K09	wypełniania roli społecznej absolwenta studiów muzycznych na kierunku muzyka kościelna
MK_K10	podejmowania refleksji na temat społecznych, naukowych i etycznych aspektów związanych z własną pracą i etosem zawodu

Forma zajęć

przedmiot główny; zajęcia indywidualne w formie ćwiczeń z wykorzystaniem metody Problem Based Learning, Tutoring, Peer Learning

Nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się

Rok	I		II	
Semestr	1	2	3	4
Punkty ECTS	4	4	4	4
Liczba godzin w tygodniu	1	1	1	1
Rodzaj zaliczenia	sk	sk	sk	ek
Legenda	sk – zaliczenie ze stopniem komisyjne; ek – egzamin komisyjny			

Kryteria oceny

W zakresie akompaniamentu liturgicznego:

- dobór właściwych środków harmoniczných, inwencja własna studenta w tym zakresie, twórcze podejście do realizowanych zadań
- poprawność zastosowania wykorzystanych środków harmoniczných ze szczególnym zwróceniem uwagi na umiejętność skorelowania czynnika wertykalnego i horyzontalnego
- umiejętność posługiwania się różnymi typami faktury oraz zastosowania ich w prezentowanym materiale dźwiękowym
- umiejętność biegłego transponowania przebiegów melodyczno-harmoniczných (dialogi, odpowiedzi, pieśni)
- umiejętność zastosowania różnorodnych form akompaniamentu liturgicznego w tym obowiązkowo harmonizacja trzy i czterogłosowa na manuale, czterogłosowa w układzie 3 gł. manual + pedał, z wydzielonym c.f. w sopranie, basie
- właściwy dobór rejestrów
- płynność w prowadzeniu frazy, uwzględnienie oddechów, warunków akustycznych – umiejętność sugestywnego prowadzenia śpiewu instrumentem
- umiejętność praktycznej harmonizacji sopranu *ad hoc* w układzie czterogłosowym (3gł. man. + ped.)

W zakresie improwizacji organowej:

- umiejętność biegłego improwizowania w oparciu o podany materiał dźwiękowy form instrumentalnych: *bicinium*, *tricinium*, preludium chorałowe (2-3 gł. z cf. w sopranie, partita), toccata barokowa, fughetta,
- umiejętność improwizowania w zakresie form: partita chorałowa o fakturze 3-4 gł, trio, fuga, koncert barokowy, fantazja romantyczna, toccata o estetyce XIX/XX wieku, form swobodnych (medytacja, adagio, andante cantabile itp.)

Literatura

„A Guide for Improvisation”, N. Hakim

„Chorał Opolski”, Opole 1987

„Ciebie, Boga, wystawiamy”, Kraków 2000

„Ćwiczenia dla adeptów szlachetnej sztuki akompaniamentu liturgicznego”, T. Kulikowski, AMKL 2018

„Droga do Nieba” Opole 2006
„Grundlagen der Orgelimprovisation”, Ch. Michel-Ostertun
„Praxis der Orgelimprovisation”, H. Gebhard
„Psallite Domino Sapienter”, Opole 2004
„Schule der Choral-improvisation”, H. Keller
„Śpiewnik kościelny” ks. J. Siedlecki
„Śpiewy międzylekcyjne” ks. K. Pasionek
Śpiewnik „Exultate Deo”, G. M. Skop

Język wykładowy

Polski, angielski, niemiecki

Prowadzący

St. wykł. dr Marek Fronc

Ad. dr hab. Tomasz Głuchowski